

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
· Кафедра філософії та соціально-гуманітарних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

“_____” _____ Шевель А. О.
2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

ІМ 002 Психологія і педагогіка

Спеціальність: 192 Будівництво та цивільна інженерія

Освітня програма: Будівництво та цивільна інженерія

Факультет: будівельний

2020 – 2021 навчальний рік

Робоча програма з *Психології та педагогіки* для студентів за спеціальністю
Будівництво та цивільна інженерія

Розробник: ст. викладач Кубрак О.В.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри ~~філософії та соціально-гуманітарних дисциплін~~

Протокол від «27» 05 2020 року № 12

Завідувач кафедри М.І. (А. О. Шевель)

(підпись)

Погоджено:

Гарант освітньої програми В. В. Душин (В. В. Душин)

Декан факультету М.В. Нагорний (М.В. Нагорний)

m.6.2. Декан факультету О.В. Радчук (О.В. Радчук)

Методист відділу якості освіти,
 ліцензування та акредитації Н.Вар (Н. Варгашік)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 07.07. 2020 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 19 Архітектура та будівництво		За вибором
Модулів - 2	Спеціальність: 192 Будівництво та цивільна інженерія	Рік підготовки: 2020-2021-й	
Змістових модулів -2		Курс	
Загальна кількість годин - 90		Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента - 2	Освітній ступінь: Магістр	Лекції 14 год.	
		Практичні, семінарські 16 год.	
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		60 год.	
		Індивідуальні завдання: Вид контролю - залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

33,3% / 66,7%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування у студентів знань з психології і педагогіки та набуття відповідних умінь та навичок сучасної особистісної та ділової комунікації..

Завдання: засвоєння основних соціально-психологічних умов, що забезпечують життєдіяльність людини; мотивів, що спонукають до трудової діяльності; типологію та стилі індивідуальної управлінської діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

природу техніки, основні психологічні функції та їх взаємозв'язок, наукові теорії психіки, напрямки розвитку сучасної психології.

мотиваційні передумови людської діяльності, сучасні підходи до психологічної типології особистості, основні принципи спілкування та основи трудових взаємодій.

вміти:

інтерпретувати власні психологічні стани, оцінювати індивідуально-психологічні стани особистості.

застосовувати набуті теоретичні знання та методи психологічних досліджень за фахом; здійснювати психологічний аналіз конкретних виробничих ситуацій та професійному спілкуванні.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Предмет і категорії психології.

Тема 1: Предмет психології

Специфіка психології як наукової дисципліни. Зв'язки психології з соціогуманітарними та природничими науками. Повсякденno – житейські та наукові психологічні знання. Поняття про психічну реальність. Сутність психіки. Основні категорії психології. Теоретична та прикладна психологія.

Методика психологічних досліджень. Метод спостереження і самоспостереження. Експеримент у психології. Опитування усне і письмове. Значення методу тестування у психології.

Тема 2: Сутність процесів навчання і виховання

Педагогічний процес: структура і основні компоненти. Цілі та ідеали освіти і виховання. Засоби і методи педагогічного впливу на особистість. Основні принципи дидактики та їх характеристика. Методи навчання: репродуктивні та продуктивні: їх взаємозв'язок. Переваги проблемного навчання. Організаційні форми навчання. Освіта і самоосвіта.

Сучасні теорії виховання. Стан, цілі, завдання національного виховання. Особливості навчання і виховання у вищій школі України. Ступенева система підготовки фахівців. Напрями підготовки, спеціальності, освітньо-кваліфікаційні рівні.

Сім'я - провідний осередок соціального виховання дітей та молоді. Стосунки батьків і дітей як психолого-педагогічна проблема. Причини сімейних конфліктів та їх профілактика. Раціональні умови стосунків батьків і дітей: свідома діяльність по організації сім'ї, педагогічний такт, спільні захоплення.

Тема 3: Напрямки та школи у сучасній науковій психології.

Передумови виникнення наукової психології. Структурализм і функціоналізм у психології. Біхевіоризм і необіхевіоризм. Гештальтпсихологія. Психоданаліз, фрейдизм і неофрейдизм.

Тема 4: Психічні процеси і психічні функції.

Традиційна класифікація психічних процесів і підхід К.-Г. Юнга. Поняття про екзопсихічні та ендопсихічні функції свідомості. Відчуття і сприйняття. Мислення і інтелект. Почуття і увага. Поняття про інтуїцію. Воля і рівень розвитку екзопсихічних функцій.

Тема 5: Ендопсихічні функції свідомості.

Пам'ять і причини забування. Суб'ективні компоненти свідомості і уява. Емоції їх природа і функції. Переживання як процес та його види: стрес, фрустрація, конфлікт, криза. Індивідуальне та колективне несвідоме, їх роль у психічному житті людини. Інвазивні стани та поняття психічної норми.

Тема 6: Психіка і мозок.

Будова нервової системи. Нейрони і їх взаємодія. Периферійна та центральна нервова система. Головний мозок та його структура. Асиметрія півкуль головного мозку. Взаємозв'язок між організмом, мозком і психікою. Психіка як системна якість мозку.

Змістовий модуль 2. Особистість і спілкування

Тема 7: Потреби і діяльність.

Поняття і структура потреб. Види потреб, їх ієархія. Потреби і емоції. Свідомі та неусвідомлювані мотиви. Операція, дія, діяльність. Мотивація, її структура

Тема 8. Особистість.

Поняття «особистість» у психології. «Я концепція» особистості. Типологія особистостей. Індивід, особа, особистість, індивідуальність. Поняття про темперамент. Фізіологічне підґрунтя темпераменту. Психологічна характеристика основних типів темпераменту. Темперамент і характер. Екстраверсія та інроверсія як протилежні вектори характеру. Типології характеру. Поняття про соціальну характер. Акцентуовані особистості.

Тема 9: Спілкування та групові взаємодії.

Структура спілкування. Комунікація. Перцепція. Вплив. Складність спілкування. Маніпулятивна і актуалізаторська модель спілкування. Соціальне мислення. Переконання і судження. Поведінка і настанови. Соціальні впливи. Конформізм і нонконформізм. Вплив групи. Соціальні взаємовідносини: упередженість, агресія, альтруїзм. Конфлікт і примирення. Трансактний аналіз. Соціальні основи спілкування.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин											
	дenna форма						Заочна форма					
	Усьо-го	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Модуль 1. Предмет і категорії психології.

Змістовий модуль 1. Предмет і категорії психології.

Тема 1: Предмет психології.	10	2	2			6						
Тема 2: Сутність	10	2	2			6						

процесів навчання і виховання										
Тема 3: Напрямки та школи у сучасній науковій психології.	10	2	2			6				
Тема 4: Психічні процеси і психічні функції.	11	2	2			7				
Тема 5: Ендопсихічні функції свідомості.	8					8				
Тема 6: Психіка і мозок.	8		2			6				
Разом за змістовим модулем 1	57	8	10			39				
Модуль 2. Особистість і спілкування										
Змістовий модуль 2. Особистість і спілкування										
Тема 7: Потреби і діяльність	11	2	2			7				
Тема 8. Особистість	11	2	2			7				
Тема 9: Спілкування та групові взаємодії.	11	2	2			7				
Разом за змістовим модулем 2	33	6	6			21				
Усього годин	90	14	16			60				

5. Теми та план лекційних занять

№ з/п	Назва теми та план	Кількість годин
1	Тема 1: Предмет психології. План. 1. Специфіка психології як наукової дисципліни. 2. Зв'язки психології з соціогуманітарними та природничими науками. 3. Основні категорії психології	2
2	Тема 2: Сутність процесів навчання і виховання План. 1. Педагогічний процес: структура і основні компоненти. 2. Сучасні теорії виховання. 3. Сім'я - провідний осередок соціального виховання дітей та молоді	2
3	Тема 3: Напрямки та школи у сучасній науковій психології. План 1. Передумови виникнення наукової психології. 2. Структуралізм і функціоналізм у психології. 3. Гештальтпсихологія.	2
4	Тема 4: Психічні процеси і психічні функції. План. 1 Відчуття і сприйняття. 2. Мислення і інтелект. 3. Почуття і увага. 4. Поняття про інтуїцію	2
5	Тема 5: Потреби і діяльність.	2

	План. 1. Поняття і структура потреб. 2. Види потреб, їх ієархія. 3. Потреби і емоції.	
6	Тема 6. Особистість. План 1. Поняття «особистість» у психології. 2. Індивід, особа, особистість, індивідуальність. 3. Темперамент і характер.	2
7	Тема 9: Спілкування та групові взаємодії. План 1. Структура спілкування. 2. Складність спілкування. 3. Соціальне мислення. 4. Конформізм і нонконформізм.	2
Разом:		14

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1: Предмет психології.	2
2	Тема 2: Сутність процесів навчання і виховання	2
3	Тема 3: Напрямки та школи у сучасній науковій психології.	2
4	Тема 4: Психічні процеси і психічні функції.	2
5	Тема 5: Психіка і мозок.	2
6	Тема 6: Потреби і діяльність	2
7	Тема 7. Особистість	2
8	Тема 8: Спілкування та групові взаємодії.	2
Разом:		16

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми та перелік питань	Кількість годин
1	Тема 1: Предмет психології. Повсякденно – житейські та наукові психологічні знання. Поняття про психічну реальність. Сутність психіки. Теоретична та прикладна психологія. Методика психологічних досліджень. Метод спостереження і самоспостереження. Експеримент у психології. Опитування усне і письмове. Значення методу тестування у психології.	6
2	Тема 2: Сутність процесів навчання і виховання Цілі та ідеали освіти і виховання. Засоби і методи педагогічного впливу на особистість. Основні принципи дидактики та їх характеристика. Методи навчання: репродуктивні та продуктивні: їх взаємозв'язок. Переваги проблемного навчання. Організаційні форми навчання. Освіта і самоосвіта.	6

‘Стан, цілі, завдання національного виховання. Особливості навчання і виховання у вищій школі України. Ступенева система підготовки фахівців. Напрями підготовки, спеціальності, освітньо-

	кваліфікаційні рівні. Стосунки батьків і дітей як психолого-педагогічна проблема. Причини сімейних конфліктів та їх профілактика. Раціональні умови стосунків батьків і дітей: свідома діяльність по організації сім'ї, педагогічний такт, спільні захоплення.	
3	Тема 3: Напрямки та школи у сучасній науковій психології. Біхевіоризм і необіхевіоризм. Психоаналіз, фрейдизм і неофрейдизм.	6
4	Тема 4: Психічні процеси і психічні функції. Традиційна класифікація психічних процесів і підхід К.-Г. Юнга. Поняття про екзопсихічні та ендопсихічні функції свідомості. Воля і рівень розвитку екзопсихічних функцій.	7
5	Тема 5: Ендопсихічні функції свідомості. Пам'ять і причини забування. Суб'єктивні компоненти свідомості і уява. Емоції їх природа і функції. Переживання як процес та його види: стрес, фрустрація, конфлікт, криза. Індивідуальне та колективне несвідоме, їх роль у психічному житті людини. Інвазивні стани та поняття психічної норми.	8
6	Тема 6: Психіка і мозок. Будова нервової системи. Нейрони і їх взаємодія. Периферійна та центральна нервова система. Головний мозок та його структура. Асиметрія півкуль головного мозку. Взаємозв'язок між організмом, мозком і психікою. Психіка як системна якість мозку.	6
7	Тема 7: Потреби і діяльність. Свідомі та неусвідомлювані мотиви. Операція, дія, діяльність. Мотивація, її структура.	7
8	Тема 8. Особистість. «Я концепція» особистості. Типологія особистостей. Поняття про темперамент. Фізіологічне підґрунтя темпераменту. Психологічна характеристика основних типів темпераменту. Екстраверсія та інтроверсія як протилежні вектори характеру. Типології характеру. Поняття про соціальну характер. Акцентуйовані особистості.	7
9	Тема 9: Спілкування та групові взаємодії. Комуникація. Перцепція. Вплив. Маніпулятивна і актуалізаторська модель спілкування. Переконання і судження. Поведінка і настанови. Соціальні впливи. Вплив групи. Соціальні взаємовідносини: упередженість, агресія, альтруїзм. Конфлікт і примирення. Трансактний аналіз. Соціальні основи спілкування.	7
Разом		60

8. Індивідуальні завдання.

1. Підготовка рефератів

Орієнтовний перелік тем:

1. Біологічні основи психіки.
2. Психіка тварин і людська свідомість.
3. Основні відділи кори головного мозку і функціональна асиметрія його півкуль.
4. Місце юридичної психології у структурі психологічної науки.
5. Научення як метод впливу на поведінку і його біхевіористська інтерпретація.

6. Специфіка відображення світу у відчуттях, сприйнятті і мисленні.
7. Мислення і мова.
8. Емоції, їх форми і функції.
9. Психоаналітична модель особистості.
10. Типології особистостей.
11. Поняття діяльності у психології.
12. Мотиви, їх види та ієрархія.
13. Вчинковий принцип у психології.
14. Стрес і здоров'я.
15. Вербальна та невербальна комунікація.
16. Проблема спілкування у психології.
17. Правила і техніка спілкування.
18. Психологія конфлікту.
19. Психологічні аспекти у житті малої групи.
20. Індивіуально-психологічні особливості особистості та їх діагностика.
21. Основні методи психологічних досліджень.
22. Поняття "індивід", "індивідуальність", "особистість" як складові психології.
23. Психоаналіз і культура ХХ ст.
24. Біхевіоризм і не біхевіоризм у психології.
25. Функціоналізм і філософія прагматизму.
26. Гештальтпсихологія і проблеми теорії пізнання.
27. Особистість і діяльність.
28. Психологія в економіці та бізнесі.
29. Темперамент, його типи і властивості.
30. Психологія і проблема управління.

9. Методи навчання

1. Методи навчання за джерелом знань:

1.1. Словесні: розповідь, пояснення, бесіда (евристична і репродуктивна), лекція, робота з книгою (складання плану, рецензування, конспектування).

2. Методи навчання за характером логіки пізнання.

2.1. Аналітичний.

2.2. Методи синтезу.

2.3. Індуктивний метод.

2.4. Дедуктивний метод.

3. Методи навчання за характером та рівнем самостійної розумової діяльності студентів.

3.1. Проблемний.

3.2. Частково-пошуковий (евристичний).

3.3. Дослідницький.

3.4. Репродуктивний.

4. Активні методи навчання – мозкова атака, диспути, круглі столи, групові дослідження, самооцінка знань, використання навчальних та контролюючих тестів, використання опорних конспектів лекцій.

5. Інтерактивні технології навчання – використання мультимедійних технологій.

10. Методи контролю

1. Рейтинговий контроль за 100-балльною шкалою оцінювання ЄКТС.
2. Проведення проміжного контролю протягом семестру (проміжна атестація).
3. Полікритеріальна оцінка поточної роботи студентів:
 - рівень знань, продемонстрований на семінарських заняттях;
 - активність під час обговорення питань, що винесені на заняття;
 - самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань;
 - написання рефератів, есе;
 - результати тестування;
 - письмові завдання при проведенні контрольних робіт.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота			Разом за модулі та CPC	Атестація	Сума
З.м.1-46 б.	З. м. 2'-24 б.	CPC			
T1-T4	T5-T6	T7-T9	15	85 (70+15)	15
8	7	8			100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	Для заліку
90 - 100	A	відмінно	
82 – 89	B		
75 – 81	C	добре	
69 – 74	D		
60 – 68	E	задовільно	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Рекомендована література

Базова

1. Психологія/ За ред.. Г.С. Костюка. – Київ: Радянська школа, 1988
2. Майєрс Д. «Психологія». – Мінськ: Попудри, 2001
3. Квінн В. «Прикладна психологія»: СПб: Пітер, 2000
4. Немов Р.С. « Психологія». М.: Просвітлення, 1995
5. Бенеш Г, « Психологія» : Довідник. Київ: Знання-Прес, 2007
6. «Основи психології»: Підручник/ За заг. Ред.. О. В. Киричука, В. А. Роменця – К.: Либідь, 1995

Допоміжна

7. Майерс Д. « Соціальна психологія»: СПб: Пітер, 2000
8. Столяренко Л. Д. «Основи психології» Р н/д: Фенікс, 1996
9. Реан А.А., Боровська Н.В., Розум С.І. «Психологія і педагогіка» , СПб: Пітер, 2000
- 10.Сударенков В.В. «Людина в пошуках себе» Р н/д: Фенікс, 2006
- 11.Ітельсон Л. Б. « Лекції по загальній психології». Посібник – Mn.: M., 2000
- 12.Маклаков А. Г. «Загальна психологія» - СПб: Пітер, 2000

13. Інформаційні ресурси

1. [http://libfree.com/169621070 -
psihologiyapraktichna_psihologiya_dutkevich_tv.html](http://libfree.com/169621070_psihologiyapraktichna_psihologiya_dutkevich_tv.html)
2. [http://libfree.com/145241114-
psihologiyazagalna_psihologiya_pavelkiv_rv.html](http://libfree.com/145241114-psihologiyazagalna_psihologiya_pavelkiv_rv.html)
3. http://shron1.chtyvo.org.ua/Matsko_Larysa/Osnovy_psykholohii_ta_pedahohiky.pdf
4. https://library.udpu.edu.ua/library_files/417343.pdf